

Un mestre trombonista

La vida i la música de José Valero, aquest 12 de febrer al programa 'Club Trébol' de Ràdio 4

Trombonista, arranjador, director d'orquestra... **José Valero** és un d'aquells músics que van treballar en diversos estils i facetes al llarg del segle passat. Entre els anys quaranta i setanta, **Valero** va ser una estrella propulsada pel cine, però també va ser al darrere de grans produccions discogràfiques. Ell és el protagonista aquest diumenge 12 de febrer del programa *Club Trébol* a Ràdio 4.

Nascut el 1919 al poble aragonès de Daroca i crescut a Barcelona, **José Valero** va estudiar música i es va centrar en el violí (quan era un nen en va arribar a acumular una bona pila, però tots de juguina). L'esclat de la Guerra Civil va estroncar els seus estudis. Acabada la guerra, i decidit a guanyar-se la vida amb la música, **Valero** es va decantar per un altre instrument: el trombó.

El jazzista nord-americà **Tommy Dorsey** va ser el seu gran referent, i aviat va convertir-se, ell mateix, en tot un referent del trombó al país. El 1939 va entrar a l'orquestra de **Lluís Rovira**, i posteriorment va assumir la direcció de l'orquestra quan el mestre va abandonar-la i va passar a anomenar-se **Orquestra Gran Casino**. Fins que el servei militar el va enviar a l'Àfrica.

En tornar, el 1942, toca amb orquestres i grava com a vocalista cançons d'èxit, com ara "Sollozos" -potser d'aquí li va venir el sobrenom d'El llorón- o el foxtrot "Tres vagabundos". També actua a les sales barcelonines de l'època: La Rosaleda, El Cortijo, el Frontón Colón, el Novedades... i també al cine, ja que va arribar a actuar a la pel·lícula *Deliciosamente tontos*, al costat de la gran cantant **Rina Celi**. Allà cantava la rumba cubana "Vana ilusión", una història d'amors prohibits pel color de la pell.

Amb el pianista italià **Alberto Semprini** va integrar-se en un gran muntatge al Paral·lel barceloní, produït pels Vienesos i al costat de destacats instrumentistes. També va organitzar i desfer la seva pròpia orquestra unes quantes vegades. Va recórrer casinos de diversos països i va ser el marit de **Pepita Sansalvador**, ballarina del Gran Teatre del Liceu.

El 1958 **Valero** va decidir deixar el món de les orquestres per dedicar-se a la tasca, en principi més relaxada, dels arranjaments i la gravació en segells com La Voz de su Amo, Vergara, Equipo, Discophon... La seva feina és darrere molts èxits de **Los Sirex**, **Lita Torelló**, **Francisco Heredero**, **Tony Vilaplana**, **Ramon Caldach**... Molts el recorden dirigint amb la mà dreta mentre aguantava un cigarret amb filtre amb l'esquerra. **José Valero** va morir el 18 d'agost del 2001.

El 2013, el segell barceloní de **Jordi Pujol Baulenas**, Fresh Sound, va editar l'àlbum recopilatori de **José Valero** *Al correr del tiempo*, amb 24 cançons i un subtítol prou eloqüent: 'La voz española del swing melódico y los ritmos tropicales'.

